

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Alexandr Xenofontov, reprezentat de către
avocatul Zorina Grincu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Nazarco
împotriva lui Alexandr Xenofontov cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a ț ă :

La 30 mai 2019, avocatul Eșanu Mihail, în interesele lui Nazarco Vladimir a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Xenofontov Alexandr cu privire
la încasarea prejudiciului material în sumă de 43 326,36 de lei, a cheltuielilor de
judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 200 de lei și a
taxei de stat în mărime de 1297 de lei.

Prin hotărârea Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, emisă la 08 iulie 2019,
s-a admis parțial acțiunea civilă și s-a încasat de la Xenofontov Alexandr, în
beneficiul lui Nazarco Vladimir, prejudiciul material în mărime de 43 326,36 de lei,
cheltuielile de judecată în sumă de 1297,09 de lei și cheltuielile de asistență juridică
în mărime de 450 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.
39, 57-58).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 iulie 2019, conform
ștampilei de pe plicul poștal (f.d. 31), în termenul legal, avocatul Grincu Zorina, în
interesele lui Xenofontov Alexandr a declarat apel împotriva hotărârii primei
instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul
și fără a anexa dovada de achitare a taxei de stat. Concomitent, a solicitat eșalonarea
plății taxei de stat până la etapa dezbaterilor judiciare (f.d. 60).

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cererea avocatului Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr privind
eșalonarea plății taxei de stat pentru declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr oferindu-i apelantului Xenofontov Alexandr un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 974,84 de lei, concomitent aducându-i la cunoștință că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d. 66-69).

La 03 octombrie 2019, avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr a depus cerere privind înlăturarea parțială a neajunsurilor stabilite prin încheierea din 09 septembrie 2019, anexând doar bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 974,84 de lei în original. Totodată, a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat, având în vedere că a fost în imposibilitate de a lua cunoștință cu materialele cauzei din motiv că s-a aflat în concediu medical.

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul depus de avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr pe motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile din încheierea din 09 septembrie 2019 privind prezentarea apelului motivat.

La 13 noiembrie 2019 avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr a declarat recurs împotriva încheierii din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs și casarea încheierii contestate.

În susținerea recursului și-au manifestat dezacordul cu încheierea contestată, argumentând că a făcut cunoștință cu hotărârea motivată abia când dosarul a fost transmis la Curtea de Apel, totodată consideră că cererea motivată de apel este de fapt un supliment al apelului depus, în care partea își invocă argumentele vis-a-vis de hotărârea adoptată.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 16 octombrie 2019, iar avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr a declarat recurs la 13 noiembrie 2019.

Materialele cauzei atestă că încheierea în copie a fost expediată apelantului la 21 octombrie 2019 (f.d. 87), însă la dosar nu s-a regăsit dovada recepționării scrisorii. Astfel, recursul declarat la 13 noiembrie 2019, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr ca fiind neîntemeiat și necesar de respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că la 23 iulie 2019 avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 08 iulie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central (f.d. 57-58).

În conformitate cu art. 365 alin.(1), (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr oferindu-i apelantului Xenofontov Alexandr un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 974,84 de lei concomitent aducându-i la cunoștință că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin. (1) CPC, apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d. 66-69).

Aici, Colegiul precizează că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost adusă la cunoștință apelantului și a reprezentantului acestuia, conform avizului de recepție nr. DS2035677108AS și DS2035623624AS la 23 septembrie 2019 (f.d. 71-72).

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Grincu Zorina cu privire la prelungirea termenului de procedură și s-a restituit apelul depus de avocatul Grincu Zorina, în interesele lui Xenofontov Alexandr pe motiv că apelantul nu a îndeplinit indicații din încheierea din 09 septembrie 2019 privind prezentarea apelului motivat.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul reiterează că alegațiile recurentului se axează pe faptul că nu a avut suficient timp pentru a face cunoștință cu hotărârea motivată și materialele dosarului, sunt neîntemeiate, or, conform portalului instanțelor naționale de judecată, la rubrica instanței Anenii Noi, se găsește hotărârea motivată în speța dată – publicată la 29 august 2019.

Mai mult, mandatul avocatului Zorina Grincu a fost semnat de către recurent la 24 iunie 2019, care s-a împuternicit exclusiv pentru reprezentarea lui Alexandr Xenofontov în cauza civilă intentată de către Vladimir Nazarco, prin urmare alegațiile recurentului precum că nu a făcut cunoștință cu materialele dosarului și cu hotărârea adoptată sunt calificate ca fiind pur declarative și neîntemeiate or, cererea depusă de către avocatul Zorina Grincu la 03 iulie 2019 cu privire la examinarea cauzei în procedură generală și numirea expertizei, denotă odată în plus despre faptul că atât recurentul cât și reprezentantul acestuia au fost cunoscuți cu materialele dosarului și cu hotărârea adoptată asupra cazului.

În această ordine de idei, perioada de grație pentru prezentarea apelului în formă motivată până la 08 octombrie 2019 (dată la care expiră cele 15 zile acordate de către instanța de apel) reprezintă un termen suficient, or, neprezentarea acestuia se datorează în primul rând al responsabilității și diligenței sau interesul pierdut al apelantului asupra litigiului în cauză.

În contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, ipoteză reținuă și de instanța de apel.

Mai mult ca atât, apelantul fiind reprezentat de avocat înregistrând cererea de apel nemotivată și cunoscând cerințele art. 364-365 Cod de procedură civilă, în condițiile în care nu le-au îndeplinit, nu poate pune pe seama instanței rolul său pasiv în realizarea drepturilor sale.

În contextul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel conform încheieri din 09 septembrie 2019, nu este decât o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Tot aici, este de menționat că în dispozitivul încheierii din 09 septembrie 2019, instanța de apel, în esență, a menționat că neîndeplinirea în termen a indicațiilor, va genera restituirea cererii de apel.

Or, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în

restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO și în contextul circumstanțelor relevate, Colegiul menționează că recurentul nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează și jurisprudența CtEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Or, părțile mai au obligația de a se folosi cu bună credință de drepturile lor procedurale rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) Cod de procedură civilă.

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată și conformă prevederilor legale soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, deoarece circumstanțele relatate denotă că însuși recurentul nu a respectat drepturile sale procedurale și a eludat îndeplinirea actelor de procedură conform normelor de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale. De altfel, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii instanței de apel din 16 octombrie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Alexandr Xenofontov, reprezentat de către avocatul Zorina Grincu.

Se menține încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Nazarco împotriva lui Alexandr Xenofontov cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh